

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Et Magistris P. Circatori majoris Ecclesiae & .. Canonico sancti
Saluatoris Metensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

sumpserit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Cunctis autem vobis jus idem servantibus sit pax Domini nostri Iesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Datum Laterani per manum Iohannis sanctæ Mariæ in Colmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij, Indictione xii. Idibus Maij, incarnationis dominicæ anno M C C I X. pontificatus vero Domni Innocentij Papæ I I I. anno duodecimo.

ARCHIEPISCOPO ET CAPITULO Strigoniensi.

Epist. 43. De eadem re.

Sollicitudinis nostræ debitum exigit ut cum ad universalis Ecclesiæ regimen sumus Domino disponente vocati, sua jura servemus quibuslibet illibata, illos apostolico patrocinio munientes, ne super eis perpeti valeant calumnias malignorum. Inde est, venerabilis frater Archiepiscopo, quod olim tuis precibus annuentes, jus quod à bonæ memoriæ Alexandro Papa prædecessore nostro & inclitæ recordationis Bela Vngarorum Rege ac Ecclesia Colocensi, videlicet ut Vngarici Reges ab Archiepiscopis Strigoniensibus semper debeant coronari, Strigoniensi metropoli fuit manifestè recognitum, sicut in eorum authenticis continetur, & felicis recordationis Clemens & Celestinus prædecessores nostri suis litteris confirmarunt, jus quoque quod habes in conferendis ecclesiasticis sacramentis Regibus & Reginis Vngariæ ac heredibus eorundem, & jurisdictionem ecclesiasticam quam in Præpositos & officiales Regiæ domus habes, quam idem prædecessor noster Celestinus Ecclesiam Strigoniensem habere decrevit, jurisdictionem etiam quam obtines in præposituris & abbatibus regalibus Ecclesiæ Strigoniensi per Vngariam ubicunque subjectis, decimas insuper, primitias, & incensum quæ de camera Regis Ecclesiæ memoratæ debentur, sicut omnia de ratione vel consuetudine ad Ecclesiam tuam pertinere noscuntur, tibi tuisque successoribus auctoritate curavimus apostolica confirmare. Volentes igitur ea quæ per nos & prædecessores nostros vestræ sunt Ecclesiæ confirmata eidem in perpetuum illibata servari, auctoritate præsentium districtius inhibemus ne vos vel ipsam Ecclesiam super eis præsumat quisquam temerè molestare. Nulli ergo omnino hominum

Vide Baron. ad an 1169. §. 52.

liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit &c. usque incursum. Datum Laterani vii. Idus Maij, pontificatus nostri anno duodecimo.

EPISCOPO ET MAGISTRIS P. Circatori majoris Ecclesiæ & .. Canonico sancti Salvatoris Metensis.

Constituitis in præsentia nostra Hysembardo monacho & procuratore Abbatis sancti Vincentij Merensis dilectum filium A. Subdiaconum & Capellanum nostrum concessimus auditorem. Coram quo monachus proposuit memoratus quod cum olim infra annos existens in monasterio Belliprati Cisterciensis ordinis monachalem habitum suscepisset, & fuisset ibidem aliquandiu conversatus, tandem per Abbatem loci ejusdem ab observantia ordinis absolutus, & à parentibus traditus litteralibus disciplinis, postmodum fuit ad servitium Metensis Cancellarij evocatus. Tandem verò ad apostolicam sedem accedens, de mandato nostro à præfato Abbate receptus exiit in monachum & in fratrem, & ipso & conventu consententibus præposituram & administrationem, duobus monachis amotis ex ea, fuit regulariter affectus. Cujus promotioni dicti monachi plurimum invidentes, quadam nocte cum complicibus suis irruentes in eum, ipsum nequiter verberarunt, & plagis impositis abierunt semivivo relicto. Cumque super hoc per Abbatem prædictum suam non posset assequi rationem, tandem querela deposita coram venerabili fratre nostro Archiepiscopo Treverensi, ab ipso & iudicibus assignatis ab eo ad nostram fuit audientiam appellatum, quare à Metensi monasterio violenter ejectus, ab ipsis fuit nequiter verberatus, & arrepto itinere ad sedem apostolicam veniendi, dictus Abbas de consilio monachorum ipsorum positus eidem insidiis ipsum capi fecit & rebus omnibus spoliatum carceri mancipari, à cuius manibus, prout Domino placuit, liberatus, iter quod inceperat consummavit, & in nostra præsentia constitutus super prædictis & aliis multis excessibus contra præfatum Abbatem litteris ad quosdam iudices impetratis à nobis, ad propria est reversus. Cumque fecisset citari Abbatem, idem ira commotus intempestivè noctis silentio ad domum in qua manebat destinata multitudo armatorum ostia frangi fecit, nec mortis evasisset periculum, nisi

Epist. 44. De I. monasterio cogant ad nosterium recurre.

submissus per rectum clanculo recessisset. Ceterum idem Abbas per alias litteras iterato citatus ab eis, ipsas projecit in lumen. Propter quod & alia multa dicti iudices ipsum excommunicationis sententia innodarunt. Cum ergo dictus monachus vagus iret & profugus super terram, Abbas Mediani ejus mendicitati compatiens, de consensu Capituli sui eundem in monachum recepit & fratrem, donec cum Abbatibus prefati gratia posset ad suum monasterium remeare. quo manente ibidem, dictus Abbas sibi promisit quod si absolutionis litteras ab Abbate Belliprati obtentas ipsi ostenderet, prebendam & locum sibi restitueret sine mora. quod visis litteris noluit adimplere, sumens contra ipsum occasionem ex eo quod volebat eidem in hæreseos crimine consentire. Tandem vero dictus monachus à quibusdam iudicibus quos pars adversa contra eum obtinuerat evocatus, ad locum sibi prefixum accessit, uno tantum ibidem invento recedens, & adversarii ejus ad duos reliquos alibi accesserunt, & obtinuerunt ab eis in absentia sua iniquam proferri sententiam contra ipsum. Postmodum autem per alias litteras ipsum iterum citari fecerunt, quas cum haberet de falsitate suspectas, & iudices, utpote adversæ parti favorabiles & benigni, nolent ejus legitimas exceptiones admittere nec ad probandas causas suspitionis arbitros sibi dare, idem ad nostram audientiam appellavit, festum omnium sanctorum proximo præteritum terminum suæ appellationi præfigens, & sic lite minimè contestata, nec super principali habita mentione, recessit à præsentia eorundem, nobis humiliter supplicans ut parcentes ejus laboribus & expensis, ipsum recipi faceremus in pace, ad correctionem Abbatis & monachorum ipsorum manus nostras nihilominus apponentes. Ceterum procurator prædictus proposuit ex adverso quod cum idem monachus in duobus monasteriis Cisterciensis ordinis facta professione, in uno illorum monachalem habitum suscepisset, tandem apostatate non metuens, ad præfatum Abbatem, hoc tacito, super receptione sua nostras litteras impetravit; à quo fuit cum summa devotione receptus. Sed cum postmodum contempserit eundem Cisterciensis ordinis habitum suscepisse, de consilio fratrum eidem injunxit ut rediret ad claustrum & ibidem viveret juxta Cisterciensis ordinis instituta. Idem ergo à monasterio Metensi recedens, boves ejus subripuit fraudulenter,

quibus ab ejus manibus postmodum liberatis, cum idem nollet à præfati monasterij vexatione cessare, sæpèfatus Abbas ad dilectum filium Vilarientem Abbatem & conjudices suos contra eum obtinuit scripta nostra; ut videlicet si constaret eidem dictum I. fuisse monachum ordinis supradicti, auctoritate nostra sibi sub anathematis pœna injungerent quod ad monasterium rediens derelictum, Abbatem non præsumeret ulterius infestare. Qui cum vellent procedere juxta traditam sibi formam, dictus I. ad præsentiam nostram accedens, ad venerabilem fratrem nostrum Tullensem Episcopum & conjudices suos nostras litteras impetravit, nullam facientes de aliis mentionem. Quod Abbas attendens, ipsis fecit per suos iudices inhiberi ne occasione illarum in causa procedere attentarent. Quibus id efficere non curantibus, idem Abbas ad nostram audientiam appellavit. At ipsi appellatione contempta sententiam excommunicationis in eum nihilominus protulerunt. Quare ipse nuntio ad sedem apostolicam destinato ad Abbatem sancti Arnulphi & conjudices suos à nobis obtinuit demandari ut si constaret eidem præfatum Abbatem post appellationem ad nos interpositam à præfato Episcopo suisque conjudicibus excommunicatum fuisse & processisse in causa dictum Episcopum post inhibitionem iudicum prædictorum, latam sententiam excommunicationis in eum denuntiantes penitus esse nullam, si prædictum monachum invenirent Cisterciensis ordinis habitum suscepisse & quod Abbas eum recepisset ignarus, eundem redire ad claustrum censura ecclesiastica coercerent, ab impetitione ipsius dictum Abbatem nihilominus absolventes. Quod ipsi super iis inquisita & cognita veritate fideliter exequi procurarunt, nobis humiliter supplicantes ut processum illorum, tamquam legitimum, dignaremur auctoritate apostolica confirmare. Cum igitur Capellanus prædictus hæc & alia quæ proposita fuerant coram eo nobis plenè ac fideliter retulisset, quia per confessionem ipsius I. fuisse receptum in alio monasterio constitit evidenter, discretionem vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus ne dictum cœnobium sancti Vincentij ulterius gravetur laboribus & expensis, ipsum ab impetitione ipsius I. sublato appellationis obstaculo absolvatis, eum ecclesiastica censura cogentes ut ad monasterium suum redeat & suum ibidem impendat Domino famulatum. Quod si

non omnes &c. tu ea, frater Episcopo, cum eorum altero &c. Datum Viterbij v. 11. Kal. Iunij, pontificatus nostri anno duodecimo.

ILLVSTRI REGI ARMENIE.

*Epist. 45.
Persuadetur ut
treugas iucat
cum Comite
Tripolitano.*

SVper discordia quæ de principatu Antiocheno inter te occasione nepotis tui & Comitem Tripolitani peccatis exigentibus est suborta vehementissimè contristamur, verentes ne adhuc de ipsa proveniat grave rerum dispendium, multa corporum strages, & ingens periculum animarum, quodque non leviter est timendum, à perfidis Sarracenis nobilis Antiochia occupetur in tuam non solum & suam, verùm etiam totius Christianitatis injuriam & jacturam. Quantumlibet autem partem tuam iustificare nitaris, sicut per litteras tuas & dilectos filios Tarsensem electum & . . . fratrem hospitalis Theutonicorum nobis suggerere studuisti, videtur tamen viris prudentibus tam in divino quàm in humano jure peritis tua in hoc petito minus iusta quòd postulas ante litis ingressum absque iudicio nepoti tuo restitui Antiochiam vel apud alium sequestrari, cum etsi alterutrum fuerit faciendum, cognitione habita in iudicio per sententiam debeat diffiniri, cò quòd cum prædictus Comes ipsius civitatis possessionem obtineat, absque iudicio non debeat illa destitui secundum leges & consuetudines approbatas. In hoc etiam tua videtur intentio minus recta quòd super eodem negotio & iustitiam tibi postulas exhiberi & violentiam non desinis exercere, cum simul non sit & armis & legibus contendendum. Hæc autem, fili carissime, sententiando non dicimus, sed multorum sententias referendo, ut intelligas quàm benignè curaverimus te tractare, cum te hæcenus ab impugnatione Antiochiæ non cessante, ad tuam petitionem jam tertio causam istam diversis iudiciis duxerimus committendam, qui semper tibi secundum juris ordinem obtulerunt iustitiam exhibere. Vnde præfatus Comes de nobis conqueritur pro eo quòd te per censuram ecclesiasticam non compellimus ab ejus impugnatione cessare, cum ipse paratus sit secundum ordinem juris subire iudicium, & tu nolis. Multiplici tamen necessitate pensata, ita duximus providendum, ut dictum Comitem precibus, monitis, & consiliis efficaciter inducamus quatinus venerabili fratri nostro Petro Patriarchæ Antiocheno, viro utique honesto, provido,

& fideli, neutri parti de jure suspecto, castellum Antiochiæ tenendum committat donec in iudicio de iustitia cognoscat, ut ei tandem illud assignet pro quo fuerit iusta sententia promulgata, provisus sibi expensis à partibus ad ipsius castelli cultodiam opportunis, & promissione sibi à magistris Hospitalis & Templi solemniter facta quòd eum ad custodiendum ipsum castellum pro posse juvabunt. Nos enim auctore Deo virum à latere nostro dispositum destinare qui sine acceptione personarum & munerum de causa ista cognoscat, & eam sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo prævia ratione decidat. Vnde serenitatem tuam rogandam duximus & monendam, in remissionem tibi peccatorum injungentes quatinus cum præfato Comite treugas in eas & observes, ut præscripta possint discrimina evitari. Sicque Templarij, de quibus valde conquereris, à tua offensione cessabunt, dummodo tu illos desistas offendere, ac de castro Gaston postulatam sæpe iustitiam non deneges exhibere. Hæc est enim causa præcipua quam contra te habere videtur, quòd videlicet castrum illud eis restituere contradicis, nec etiam vis de illo eis exhibere iustitiam sæpe monitus & rogatus à nobis. Vnde cum vim vi repellere omnes leges & omnia jura permittant, ab iis maxime qui vim repellendo irregularitatem non contrahunt, cum Clerici non existant, videtur plerisque quòd contra te offendentem se possint defendere tibi que impugnant valeant repugnare, præsertim cum illa eis subtrahas violenter per que consueverunt & debent expugnare paganos, cumque tu castrum illud contra eos detineas & defendas, mirabile non videtur si ipsi contra te Antiochiam manent & defendant, in cujus pertinentiis non minimam obtinent portionem, cum longè aliud sit defendere quàm offendere, ac repugnare sit quàm impugnare diversum. Patent enim hoc quoque sibi ex indulgentia bonæ memoriæ Alexandri Papæ prædecessoris nostri licere, postulantes id ipsum à nobis in instanti sibi necessitatis articulo indulgeri, alioquin plures ex ipsis terram sanctam se afferunt relictuos, quos tamen blandè studuimus consolari, volentes ut, si desuper datum fuerit, inter te & illos firma concordia reformetur: quia cum sint viri strenui & potentes, multum tibi & prodesse possunt &, quod Deus avertat, obesse. Monemus ergo celsitudinem tuam, quam sinceræ dilectionis bra-

*Vide supra
1. epist. 11*

*Epist. 45.
1. epist. 11*